

Vyšetření svalu

Trofika – hmotnost segmentu se zaměřením na hmotnost svalu, jeho prokrvení a povrchovou teplotu, které informují o oběhových poměrech sledovaného úseku.

Kvantitativní hodnocení trofiky:

- 0 – Ageneze svalu (vrozená vada, nepřítomnost svalu)
- 1 – Atrofie (velký úbytek objemu, více než 50%)
- 2 – Hypotrofie (zřetelný úbytek objemu, méně než 50%)
- 3 – Eutrofie (přiměřená trofika, 100% norma)
- 4 – Hypetrofie (zvýšení objemu)

Antropometrie (měření obvodu končetiny) poskytuje pouze orientační hodnoty, protože zahrnuje jak svalovinu, tak podkožní tuk, event. otok.

Kvantitativní hodnocení cirkulace a teploty:

- 0 – Úplná zástava cirkulace vedoucí ke gangréně
- 1 – Těžká porucha cirkulace s lividním nebo voskovým zabarvením pokožky
- 2 – Lehčí porucha cirkulace se sníženou povrchovou teplotou např. proti druhé straně
- 3 – Normální stav
- 4 – Lokálně zvýšená teplota (např. při zánětlivé infiltraci – místní hypertermie)

Konzistence – jde o elasticitu měkkých tkání (především svalů a vaziva) nezávislou na funkci CNS. Jediné možné zhodnocení je palpací, informace jsou teda subjektivní, ale pro klinické vyšetření mají často zásadní význam. Celkový palpační dojem svalu označujeme jako konzistenci svalové tkáně.

Kvantitativní hodnocení konzistence:

- 1. hadrovitá
- 2. ochablá
- 3. normální, pružná
- 4. tuhá

Tonus – proměnlivá svalová elasticita závislá na stavu CNS úzce související s konzistencí. Někdy je těžké tyto dva pojmy přesně diferencovat.

Kvantitativní hodnocení svalového tonu:

- 1. atonie
- 2. hypotonie (snížení svalového tonu)
- 3. eotonie (normální tonus)
- 4. hypertonie (zvýšený tonus) – dle úrovně řízení

Při palpačním vyšetření svalů využíváme klešťového hmatu nebo plošné palpce – vždy v kolmém směru na svalová vlákna.

Svalová síla – měření svalové síly svalovým testem (Janda, Kendall) nebo dynamometrií (izometrická/ izokinetická). Svalový test analyticky vyšetřuje aktivní svalovou hybnost v

anatomických rovinách jednotlivých kloubů. Kvantifikace úrovně svalové síly je do šesti stupňů 0-5.

Vyšetření aktivních pohybů poskytuje informaci o stavu kontraktálních i nekontraktálních struktur určitého kloubu. Hodnotí se nejen kvantita pohybu (rozsah), ale také kvalita (plynulost, rychlost, koordinace).

Svalové zkrácení – pod pojmem svalové zkrácení rozumíme stav, kdy dojde z nejrůznějších příčin ke klidovému zkrácení. Sval tedy při pasivním protahování nedovoluje dosáhnout plný fyziologický rozsah pohybu v kloubu. Zkrácené svaly mohou v patogenezi řady bolestivých syndromů pohybového aparátu hrát významnou roli.